

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobkyně **S. B .**, proti žalovanému **Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje**, odboru sociálních věcí, Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30.6. 2011, č.j. 8617/SV/2011-Pa, **t a k t o :**

I. Žaloba se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím uvedeným shora zamítl žalovaný odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Úřadu práce ČR, krajské pobočky v Hradci Králové, referátu státní sociální podpory, kontaktní pracoviště Vrchlabí, č.j. 736/10/TUC-1/10 ze dne 2.5. 2011 a toto rozhodnutí potvrdil. Předmětným rozhodnutím byla žalobkyni snížena dávka státní sociální podpory příspěvek na bydlení z částky 3.480,-Kč na částku 3.195,-Kč měsíčně ode dne 1.4. 2011 do 30.6. 2011 s odůvodněním, že doložený měsíční průměr rodiny žalobkyně (dále také jen „rodiny“) za rozhodné období 1. čtvrtletí 2011 činí 15.410,-Kč, součin zákonného koeficientu 0,30 a rozhodného

příjmu rodiny činí 4.623,-Kč. Vzhledem k tomu, že náklady na bydlení, které činí 8.083,03 Kč, přesahují částku 4.623,-Kč a současně částka 4.623,-Kč není vyšší než částka normativních nákladů na bydlení, která činí 7.818,-Kč, vznikl žalobkyni nárok na dávku příspěvek na bydlení ve výši stanovené podle ust. § 27 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře v platném znění, tj. 3.195,-Kč. Proti tomuto rozhodnutí prvoinstančního orgánu brojila žalobkyně odvoláním, v němž namítala, že je jí do měsíčního příjmu rodiny započítávána dávka spořicího účtu syna D. B. Namítala, že účet, na kterém jsou peníze spořeny, je soudem vinkulován a otci byla tato povinnost určena soudem. Vysvětlila, že výživné bylo otci stanoveno na část spotřební k rukám matky a na část spořicí na soudem vinkulovaný účet, kdy s těmito naspořenými prostředky není možné nijak disponovat, nejsou tudíž měsíčním čistým příjmem a nelze je dle žalobkyně považovat za příjem rodiny. Dále uvedla, že naspořená finanční hotovost bude sloužit jejímu synovi v době, kdy bude vyživovací povinnost ze strany otce ukončena, tj. zletilostí nebo ukončením školní docházky (26 let věku syna). Pro případné dřívější čerpání hotovosti z vinkulovaného účtu je třeba svolení soudu a tyto prostředky lze čerpat např. na úhradu školného na vysokou školu. Namítala, že k danému spořicímu účtu nemá osobní přístup, není informována o tom, zda jsou platby řádně plněny, účet je Okresním soudem v Trutnově kontrolován jednou ročně. Nesouhlasí proto s tím, aby jí tato částka byla započítávána do měsíčního příjmu. Přiložila kopii rozsudku Okresního soudu v Trutnově č.j. 28 Nc 3426/2010-40 a 28P a Nc 358/2010 ze dne 13.1. 2011, o úpravě výchovy a výživy nezl. D. B.

Odvolací orgán (žalovaný) v odůvodnění napadeného rozhodnutí ocitoval relevantní ustanovení zákona č. 177/1995 Sb., o státní sociální podpoře, v platném znění, a to zejména ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) bod 2, § 5 odst. 4, § 24 odst. 1 a § 25 odst. 1 cit. zákona. Dále s odkazem na spisovou dokumentaci, která mu byla postoupen úřadem práce ČR uvedl, že žalobkyně dne 7.7. 2010 požádala o příspěvek na bydlení s datem nároku od 1.7. 2010, v níž za osobu, která je společně s ní hlášena k trvalému pobytu uvedla nezaopatřené dítě P. B.. Dávka jí byla vyplácena. Dne 4.10. 2010 žalobkyně oznámila změnu v okruhu společně posuzovaných osob, a to narození syna D. B.. Nárok na dávku a její výši byl přehodnocen a bylo pokračováno ve výplatě dávky. Dne 6.4. 2011 podala žalobkyně „Prohlášení osob o příjmech rozhodných pro nárok na dávky“ za 1. čtvrtletí 2011 spolu s „doklady o výši čtvrtletního příjmu“ za 1. čtvrtletí 2011 společně posuzovaných osob. Dále doložila vyplněný formulář „doklad o výši nákladů na bydlení za 1. čtvrtletí 2011. Z předložených dokladů vyplývá, že žalobkyně v 1. kalendářním čtvrtletí 2011 pobírala rodičovský příspěvek v celkové výši 22.800,-Kč. Jediným rozhodným příjmem nezletilého P.B. za 1. čtvrtletí 2011 byl příjem přijatý v rámci plnění vyživovací povinnosti v celkové výši 8.100,-Kč a přídavky na dítě v celkové výši 1.830,-Kč. Jediným rozhodným příjmem nezl. D. B. za 1. čtvrtletí 2011 byl příjem přijatý v rámci plnění vyživovací povinnosti v celkové výši 12.000,-Kč a přídavky na dítě v celkové výši 1.500,-Kč. Celkový příjem rodiny za rozhodné období tak činí 46.230,-Kč. Žalovaný dále uvedl jakým způsobem prvoinstanční orgán dospěl výpočtem k měsíčním nákladům na bydlení ve výši 8.083,03 Kč za 1. čtvrtletí 2011, dále uvedl, že průměrný měsíční příjem za toto období činil 15.410,-Kč. Následně

konstatoval-provedeným výpočtem, že žalobkyně současně splnila obě podmínky stanovené v § 24 odst. 1 písm. a), b) cit. zákona a vznikl jí nárok na příspěvek na bydlení ve výši stanovené podle ust. § 27 cit. zákona, tj. 3.195,-Kč. Prvoinstanční orgán proto dne 26.4. 2011 vyhotovil oznámení o změně výše dávky státní sociální podpory a zaslal jej žalobkyni. Ta proti oznámení podala námitku s tím, že nesouhlasí se započítáváním spořicí části výživného do měsíčního příjmu syna D.. Prvoinstanční orgán vydal dne 2.5. 2011 výše uvedené rozhodnutí. Žalovaný dále v napadeném rozhodnutí uvedl, že z rozsudku Okresního soudu v Trutnově č.j. 28 Nc 3426/2010-40 a 28P a Nc 358/2010 vyplývá, že nezl. D. B. byl svěřen do výchovy a výživy matce. Otci byla stanovena povinnost s účinností od 1.1. 2011 přispívat na výživu nezl. D. částkou 4.000,-Kč měsíčně tak, že částku 3.000,-Kč zaplatí k rukám matky, vždy do každého 15. dne v měsíci předem a částku 1.000,-Kč poukáže vždy do každého 15. dne v měsíci předem na účet nezletilého, vedený u České spořitelny, a.s., pobočky Vrchlabí. Žalovaný odůvodnil, že podle ust. § 5 odst. 1, písm. b) bodu 2 zákona, je příjem přijatý v rámci plnění vyživovací povinnosti považován za příjem pro účely stanovení rozhodného příjmu. Zákon přitom nestanovuje, jakým způsobem má být výživné uhrazeno, tedy zda předáno osobně k rukám matky, či poukázáno na účet. Rozhodující je, zda bylo výživné uhrazeno. K odvolacím námitkám žalobkyně, že k uvedenému účtu nemá přístup a není informována, zda jsou platby řádně plněny žalovaný uvedl, že s ním může nakládat s předchozím souhlasem soudu, jak vyplývá z poučení výše cit. rozsudku a může také kdykoliv požádat soud o informaci, zda je výživné poukazováno na předmětný účet. Žalovaný proto dospěl k závěru, že prvoinstanční orgán při vydání rozhodnutí ze dne 2.5. 2011 postupoval v souladu se zákonem, proto odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil.

Rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně včas podanou žalobou, v níž obdobně jako ve svém odvolání nesouhlasila s tím, že jí do příjmu rodiny za rozhodné období byla započítána část výživného na nezl. syna D. ve výši 1.000,-Kč měsíčně, kterou je otec nezletilého povinen zasílat na soudem vinkulovaný účet vedený u České spořitelny, a.s. Žalobkyně zopakovala, že výše citovaným rozsudkem Okresní soud v Trutnově vyhověl jejímu návrhu a stanovil otci vyživovací povinnost k nezl. D. tak, že ji rozdělil na část splatnou k rukám matky a na část spořicí. Ohledně spořicího účtu se ústně informovala na opatrovnickém oddělení Okresního soudu v Trutnově a bylo jí sděleno, že tento účet se kontroluje jednou za rok a na čerpání finančních prostředků z tohoto účtu musí být kromě rozhodnutí soudu pádný a nevyhnutelný důvod, např. zakoupení zdravotních pomůcek pro nezletilého po vydání lékařské zprávy nebo školné na vysoké škole. Vždy by se ale hledal jiný způsob, než je čerpání peněz z tohoto účtu, a to zvýšení výživného nebo jednorázová pomoc ze strany otce nezletilého. Nemůže proto souhlasit s tvrzením žalovaného, že může kdykoliv požádat Okresní soud v Trutnově o informaci, zda je výživné otcem poukazováno na předmětný účet, neboť kontrola účtu je prováděna jednou ročně. Připustila, že s výživným na předmětném účtu může nakládat s předchozím souhlasem soudu, avšak pouze je-li pro to pádný důvod. Vzhledem k tomu, že je účet založen pro dobu budoucí, nevidí žalobkyně důvod, proč by nyní měla uvádět každý měsíc 1.000,-Kč jako příjem rodiny. Přiznáním této nevyplacené částky se jí snižuje příspěvek na bydlení. Konstatovala, že nyní není informována o

tom, zda otec na uvedený účet pravidelně platí, sama prostředky z tohoto účtu nevyužívá, a proto jí je dle jejího názoru nelze započítávat do měsíčních příjmů rodiny. Uvedla, že v jejím případě se dále jedná o příspěvek na náklady spojené s těhotenstvím a slehnutím a pořízením výbavičky pro nezletilého syna. Jedná se o částku prokazatelně vynaloženou, doloženou doklady, kdy Okresní soud v Trutnově rozhodl zhruba polovinu nákladů uhradit otci. Otec částku určenou soudem uhradil a žalobkyně je rovněž povinna tuto částku uvést do příjmů rodiny a o to mít sníženou dávku státní sociální podpory, byť byla částka na pořízení její osobou již jednou vydána. Navrhla proto, aby soud určil, že spořicí část výživného, která je poukazována na účet nezletilého D. B., nelze započítávat do měsíčních příjmů rodiny, neboť peněžní prostředky na tomto účtu jsou pro rodinu nehmotnými, rodina s nimi nijak nenakládá a nevyužívá je. Rovněž nelze považovat za příjem rodiny polovinu nákladů na pořízení výbavičky pro novorozence, neboť částka byla vynaložena a polovinu vynaložených nákladů dostala rodina zpět.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě zopakoval předmět řízení a ocitoval žalobní námitky. Odkázal na žalobou napadené rozhodnutí, které bylo vydáno v souladu se zákonem č. 117/1995 Sb., v němž se žalovaný dostatečně vypořádal s námitkami, které žalobkyně již vznášela v průběhu řízení a zopakovala je v žalobě. Žalovaný dále uvedl, že dle ust. § 5 odst. 1 až 9 cit. zákona, které taxativně vymezuje druhy příjmů a způsoby jejich započítávání při stanovení nároku na dávky státní sociální podpory, se za příjem pro účely stanovení rozhodného příjmu považuje mj. i příjem přijatý v rámci plnění vyživovací povinnosti podle zákona o rodině nebo obdobná plnění poskytovaná ze zahraničí, s výjimkou uvedeného příjmu, náhrady nebo uvedeného plnění, poskytnutých v rozhodném období z příjmů osoby, která se pro účely stanovení rozhodného příjmu považuje za společně posuzovanou osobu s osobou, která toto výživné nebo plnění přijala (§ 5 odst. 1 písm. b) bod 2 cit. zákona). Žalovaný uvedl, že zákon na žádném místě nespecifikuje, jakým způsobem má být výživné hrazeno, a je proto věcí výkladu, jak na předmětnou situaci nahlížet. Za těchto okolností správní orgán prvního stupně a následně žalovaný dospěl k závěru, že rozhodujícím faktorem bude, zda bylo výživné za předmětné období skutečně uhrazeno a zda má žalobkyně reálnou možnost i s částkou na vinkulovaném účtu, byť po nutném souhlasu soudu, nakládat. Žalovaný zopakoval, že s předchozím souhlasem soudu může matka s penězi na účtu nezletilého nakládat v podstatě kdykoli, bude-li dán pádný a nevyhnutelný důvod. Podle žalovaného se může rovněž kdykoli obrátit na okresní soud se žádostí o informaci, zda je ve prospěch účtu nezletilého ze strany otce plněno. Z toho žalovaný dovodil, že podmínky pro zápočet předmětné části výživného do částek tvořících základ pro výpočet rozhodného příjmu rodiny, byly splněny. Navrhl proto, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Projednal žalobu bez nařízení jednání za presumovaného souhlasu žalobkyně i žalovaného v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s., kdy na výzvu krajského

soudu účastníci nevyjádřili ve stanovené lhůtě s takovým postupem výslovný nesouhlas, a proto se má podle citovaného ustanovení za to, že s takovým postupem souhlasí.

Podmínky nároku příspěvku na bydlení jsou upraveny v § 24 zákona č. 177/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. Dle tohoto ustanovení má nárok na příspěvek na bydlení vlastník nebo nájemce bytu, který je v bytě hlášen k trvalému pobytu, jestliže

- a) jeho náklady na bydlení přesahují částku součinu rozhodného příjmu v rodině a koeficientu 0,30, a na území hlavního města Prahy koeficientu 0,35, a
- b) součin rozhodného příjmu v rodině a koeficientu 0,30, a na území hlavního města Prahy koeficientu 0,35, není vyšší než částka normativních nákladů na bydlení. Náklady na bydlení jsou upraveny v ustanovení § 25 odst. 1 cit. zákona.

V § 5 odst. 1 až § 9 cit. zákona jsou vymezeny druhy příjmů a způsob jejich započítávání při stanovení nároku na dávky státní sociální podpory. Podle § 5 odst. 1 písm. b) bodu 2 cit. zákona se za příjem pro účely stanovení rozhodného příjmu považuje příjem přijatý v rámci plnění vyživovací povinnosti podle zákona o rodině nebo obdobná plnění poskytovaná ze zahraničí, s výjimkou uvedeného příjmu, náhrady nebo uvedeného plnění, poskytnutých v rozhodném období z příjmů osoby, která se pro účely stanovení rozhodného příjmu považuje za společně posuzovanou osobu s osobou, která toto výživné nebo plnění přijala.

Podle § 5 odst. 4 písm. c) cit. zákona je-li rozhodným obdobím, za které se zjišťuje rozhodný příjem, kalendářní čtvrtletí, započítávají se příjmy uvedené v odstavci 1 písm. b), bodech 2 až 9 a 11, v odstavci 1 písm. c), jde-li o dávky důchodového pojištění, a v odstavci 1 písm. d), f) až i) v tom kalendářním čtvrtletí, v němž byly vyplaceny.

Podle § 6 cit. zákona je v případě příspěvku na bydlení rozhodným obdobím, za které se zjišťuje rozhodný příjem období kalendářního čtvrtletí předcházejícího kalendářnímu čtvrtletí, na které se nárok na výplatu dávky prokazuje, popřípadě nárok na dávku uplatňuje.

Z předloženého správního spisu soud ověřil rozhodné skutečnosti, tj. příjmy společně posuzovaných osob za 1. čtvrtletí 2011 a doložené náklady na bydlení za stejné období, tak jak jsou popsány výše v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Ohledně započtení nákladů na bydlení a stanovení měsíčních nákladů na bydlení v 1. čtvrtletí 2011 nebylo mezi účastníky řízení sporu.

Spor mezi účastníky a stěžejní žalobní námitka spočívá v nesouhlasu žalobkyně s tím, že správní orgán prvního stupně a v rámci odvolacího řízení i žalovaný započítává do příjmu pro účely stanovení rozhodného příjmu pro výpočet dávky státní sociální podpory příspěvek na bydlení celou částku výživného soudně určenou otci nezl. D. B., tedy i část výživného ve výši 1.000,-Kč měsíčně, která je poukazována na účet vinkulovaný Okresním soudem v Trutnově.

Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem (§ 77 odst. 2 s. ř. s.) a po provedeném dokazování v návaznosti na příslušná zákonná ustanovení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Jak je výše citováno, za příjem pro účely stanovení rozhodného příjmu se považuje i příjem přijatý v rámci plnění vyživovací povinnosti podle zákona o rodině. Okresním soudem v Trutnově byla otcí s účinností od 1.1. 2011 stanovena vyživovací povinnost na nezl. D. B. ve výši 4.000,-Kč měsíčně. Soud při stanovení vyživovací povinnosti vyhověl návrhu žalobkyně a rozdělil placení výživného na část ve výši 3.000,-Kč měsíčně splatnou k rukám matky a část ve výši 1.000,-Kč splatnou na soudem vinkulovaný účet. Jak zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, tak ani zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů, blíže neurčují, jakým způsobem má být výživné hrazeno (srov. zákon o rodině, který v ust. § 86 odst. 1 uvádí: „*Nežijí-li rodiče nezletilého dítěte spolu, upraví soud rozsah jejich vyživovací povinnosti nebo schválí jejich dohodu o výši výživného (§ 50)*“.

Soud neshledal pochybení v postupu správního orgánu prvního stupně ani žalovaného při výkladu ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) bodu 2 zákona č. 117/1995 Sb., tedy, že rozhodující skutečností v posuzovaném případě bude to, zda výživné v rozhodném období bylo uhrazeno a zda má žalobkyně reálnou možnost s částkou výživného na vinkulovaném účtu nakládat. Z výše uvedeného vyplývá, že žalobkyně může s prostředky na vinkulovaném účtu nakládat, jen k tomu potřebuje souhlas soudu a musí uvést důvod čerpání těchto prostředků. Ostatně jak vyplývá z odůvodnění rozsudku Okresního soudu v Trutnově výše citovaného, žalobkyně ve svém návrhu na úpravu výchovy a výživy k nezl. D. sama tento způsob úhrady výživného navrhla, když s ohledem na věk otce nezl. Davida chtěla mít naspořeny prostředky pro budoucí potřeby syna D. (studium), kdy jeho otec bude již v důchodovém věku a jeho možnosti k zabezpečení rostoucích potřeb nezletilého budou omezeny.

Krajský soud uzavírá, že rozhodnou skutečností je to, že vyživovací povinnost byla otcí nezl. D. stanovena ve výši 4.000,-Kč měsíčně. Pro zápočet příjmu přijatého v rámci plnění vyživovací povinnosti podle zákona o rodině ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) bodu 2 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, není rozhodující způsob úhrady výživného, ale zda bylo výživné za rozhodné období uhrazeno a zda v případě, kdy část výživného je povinným hrazena na soudem vinkulovaný účet, má matka nezletilého (žalobkyně) reálnou možnost, byť s omezením (souhlas opatrovnického soudu podmíněný odůvodněnou žádostí čerpání naspořených prostředků) s těmito prostředky nakládat. Žalovaný proto nepochybil, když do rozhodného příjmu rodiny zahrnul i část výživného pro nezl. D. B. ve výši 1.000,-Kč hrazenou otcem nezletilého na soudem vinkulovaný účet. Soud nemohl přijmout výklad tohoto ustanovení prezentovaný žalobkyní (vyloučení části výživného ve výši 1.000,-Kč měsíčně hrazeného povinným na soudem vinkulovaný účet z rozhodných příjmů rodiny), neboť by tímto

způsobem mohlo docházet i k obcházení zákona.

Pokud žalobkyně požadovala, aby soud dále určil, že „nelze považovat za příjem rodiny polovinu nákladů spojených s těhotenstvím a mateřstvím a na pořízení výbavičky pro novorozence“, soud shledal tuto námitku irelevantní, neboť z rozsudku Okresního soudu v Trutnově výše citovaného je zřejmé, že částku ve výši 2.500,-Kč na tyto náklady zaplatil otec nezl. D. k rukám matky v říjnu 2010. Nejedná se tedy o příjem, který by byl zahrnut do příjmů rodiny za 1. čtvrtletí roku 2011, ostatně z dokladů založených ve správním spisu výše citovaných nevyplývá, že by žalobkyně tuto částku do rozhodných příjmů v posuzovaném období uvedla nebo že by ji správní orgán zohlednil a započtl.

Žalobní tvrzení nepřinášejí žádné nové skutečnosti a argumenty, pouze se opakuji námitky, které byly uplatněny v rámci odvolacího řízení, k nimž se žalovaný vyjádřil a soud neshledal v jeho postupu pochybení. S ohledem ke shora uvedenému soudu proto nezbylo, než v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobkyně nebyla ve věci úspěšná a správnímu orgánu, který měl ve věci úspěch, toto právo nenáleží dle odst. 2 citovaného zákonného ustanovení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 27. července 2012

JUDr. Ivona Šubrtová, v. r.
samosoudkyně